

# การย้ายปลุกสาหร่าย *Sargassum* บริเวณเกาะแรด อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี

## บทนำ

นับตั้งแต่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ได้มีพระราชดำริในการดำเนินงานโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชอันเนื่องมาจากพระราชดำริฯ (อพ. สธ.) เป็นครั้งแรกในเดือนมิถุนายน พ.ศ. 2535 และได้พระราชทานพระราชดำริเป็นแนวทางดำเนินงานอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับจนถึงปัจจุบัน และทรงรับสั่งให้ดำเนินการศึกษาทรัพยากรชีวภาพบนเกาะแสมสาร และเกาะใกล้เคียง โดยให้ดำเนินการตั้งแต่ยอดเขาจนถึงใต้ทะเล เพื่อให้การดำเนินงานวิชาการในทุกด้านมีความสมบูรณ์มากยิ่งขึ้น อันเนื่องมาจากพระราชกระแสและพระราชดำริหลายครั้ง กองทัพอากาศจึงดำเนินงานจัดตั้ง “พิพิธภัณฑธรรมชาติวิทยาเกาะและทะเลไทย” บนฝั่งสัตหีบตรงข้ามเกาะแสมสาร บริเวณเขาหมาจอก ตำบลแสมสาร อำเภอสัตหีบ จังหวัดชลบุรี โดยสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีเสด็จพระราชดำเนินเป็นองค์ประธานเปิดงานประชุมวิชาการและนิทรรศการ “ทรัพยากรไทย : ประโยชน์แท้แก่มหาชน” ระหว่างวันที่ 30 ตุลาคม - 5 พฤศจิกายน 2550 และเปิดให้ประชาชนผู้สนใจทั่วไปเข้าชมตั้งแต่วันที่ 9 ธันวาคม 2550 เป็นต้นมา นับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการร่วมสร้างจิตสำนึกแก่เยาวชนในด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติทางทะเลอันจะเป็นประโยชน์ต่อประเทศ จากการที่คณะวิทยากรได้เข้าร่วมสนองพระราชดำริในโครงการอนุรักษ์พันธุกรรมพืชฯ บริเวณเกาะแสมสาร และเกาะใกล้เคียง ได้รวบรวมพันธุ์พืช และสัตว์บางชนิดมาเพาะเลี้ยงไว้บนเกาะแรดซึ่งใกล้กับเกาะแสมสาร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้ทางธรรมชาติแก่เยาวชน และผู้ที่สนใจ ซึ่งบริเวณเกาะแรดนี้มีสาหร่ายสีน้ำตาลสกุล *Sargassum* อยู่บริเวณด้านทิศตะวันออก ซึ่งสาหร่ายสกุลนี้มีความสูง ตั้งแต่ 30 เซนติเมตร ถึง 2 เมตร จึงเป็นแหล่งอาหาร ที่อยู่อาศัย ที่วางไข่ แหล่งอนุบาล และหลบภัยของสัตว์น้ำ ทำให้เกิดความหลากหลายทางชีวภาพมากมาย นอกจากนั้นสาหร่าย *Sargassum* ในสมัยโบราณชาวจีน ใช้ *Sargassum* รักษาโรคคอพอก ในปัจจุบันยังคงใช้ *Sargassum* ต้มรับประทานแก้ร้อนในได้ สามารถนำมาสกัดสาร alginate ละลายน้ำได้ดีเมื่อละลายแล้วจะได้สารละลายข้นเหนียว นิยมใช้ในอุตสาหกรรมนม ไอศกรีม ขนมปัง ขนมหวาน และลูกกวาด อุตสาหกรรมทำกระดาษป้องกันการซึมของหมึกทำให้เห็นตัวพิมพ์ชัดเจนขึ้น อุตสาหกรรมเครื่องสำอาง เช่น แชมพูสระผม ครีมนวด และโลชั่นต่างๆ ทำปุ๋ย ผสมในอาหารสัตว์เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันโรคต่างๆ เป็นตัวปรับสภาพน้ำให้น้ำมีคุณภาพดีขึ้น และยังสามารถนำส่วนของยอดอ่อนมาประกอบอาหารรับประทานได้หลายชนิด (กาญจนภรณ์ ลีวมโนมนต์, 2527) สำหรับงานวิจัยทางด้านสารออกฤทธิ์ทางชีวภาพ พบว่า *S. coreanum* และ *S. siliquastrum* สามารถยับยั้ง Tumor cell lines ชนิด LU937, HL60 และ HeLa cell (Lee et al., 2006) สำหรับการศึกษาในประเทศไทย พบว่าฤทธิ์ของสารสกัดจากสาหร่าย *S. binderi* สามารถยับยั้งเซลล์มะเร็งปากมดลูก